

Katalonski Zakon o bacanju hrane i prevenciji otpada

Zakonodavstvo o prevenciji nastanka otpada od hrane

[LLEI 3/2020, de l'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.](#)

U ožujku 2020., Vlada Katalonije usvojila je pionirski zakon s ciljem smanjenja nastanka otpada od hrane. Za razliku od mnogih zakona, katalonski zakon usredotočuje se na sve korake u lancu opskrbe hranom i nastoji promovirati prevenciju otpada hrane, umjesto poticanje doniranja hrane. To se provodi kroz različite obveze za dionike opskrbnog lanca koji moraju donijeti posebne mjere, uključujući i primarni sektor.

KATALONIJA

Razina: Regionalna (Vlada Katalonije)

Stanovništvo: 7,5 milijuna stanovnika

Ključne brojke: Na razini prehrambenih usluga i kućanstava, procjenjuje se da se baca 262.000 kilograma (kg) hrane, što iznosi 7% kupljene hrane

OTPAD OD HRANE U KATALONIJI

Prema podacima iz 2012. s fokusom na prehrambene usluge i kućanstva, procjenjuje se da je 7% kupljene hrane u Kataloniji otpad. To bi iznosilo 35 kg otpada hrane po stanovniku godišnje, pri čemu se 58% odnosi na kućanstva. To bi bilo jednako godišnjem gubitku od 841 milijun eura godišnje, odnosno 112 eura po stanovniku.

CILJEVI ZAKONA

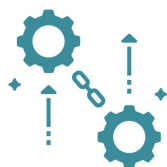
Zakon ima opći cilj „*podići svijest o problemu bacanja hrane i osigurati neke alate koji će omogućiti prevenciju [...] kao i promicati mjere kojima se potiče smanjenje nastanka otpada*”. Da bi se to ispunilo, Zakon pokriva cijele lanac opskrbe hranom – od primarne proizvodnje do kućanstava – postavljanjem obveza prevencije bacanja hrane za sve dionike, a ne samo preraspodjelu. Među obvezama su odredbe za mjerenje podataka i pripremu planova za smanjenje nastanka otpada od hrane. Zakon također navodi prava građana - na primjer, traženje vrećice za pse - i regulira praksu sakupljanja.

GLAVNA MJERA

Članak	Mjere
Članak 5.: obveze prehrambenih tvrtki, društveni subjekata i drugih neprofitnih organizacija koje su vezane za distribuciju hrane	<ul style="list-style-type: none"> • Obvezni planovi prevencije bacanja hrane, mjerenje i izvješćivanje o smanjenim količinama i proizvodima namijenjenim besplatnoj distribuciji te prehrani stoke. • Osposobljavanje i uključivanje radnika u rješavanje problema smanjenja bacanja hrane. • Promicanje popusta na prodaju proizvoda blizu njihovog "najbolje do" ili datuma isteka. • Promicanje popusta na prodaju nesavršenih ili manjkavih proizvoda. • Promicanje prodaje sezonskih, lokalnih i održivih proizvoda.
Članak 6.: dodatne obveze za restorane, hotele i ugostiteljske tvrtke	<ul style="list-style-type: none"> • Subjekti moraju obavijestiti potrošače i omogućiti im lakše i besplatno odnošenje hrane. • Pružanje hrane za ponijeti u spremnicima koji se mogu reciklirati, kompostirati ili ponovno koristiti.
Članak 7: obveze za javne vlasti	<ul style="list-style-type: none"> • Uključivanje klauzula o sprječavanju bacanja hrane u javne ugovore i sporazume vezane za hranu. • Izrada informacijskog sustava za prikupljanje i analizu prijavljenih podataka. • Osiguravanje financijskih sredstava za projekte prevencije bacanja hrane, otvaranje radnih mjesta za nepriviligirane skupine.
Članak 10: Prava potrošača	<ul style="list-style-type: none"> • Potrošači moraju moći dobiti informacije od javnih tijela i tvrtki o njihovim planovima prevencije nastanka otpada • Potrošači moraju imati mogućnost ponijeti svoju hranu bez dodatnih troškova.
Članak 14: Prekršaji	<ul style="list-style-type: none"> • Povreda izvješćivanja o podacima i primjene hijerarhije gospodarenja otpadom klasificira se kao ozbiljan prekršaj.
Završna odredba 4: sakupljanje	<ul style="list-style-type: none"> • Obveza vlade da regulira sakupljanje kao neprofitnu djelatnost, radi smanjenje bacanja hrane.

POVEZNICE NA EUROPSKU LEGISLATIVU

Directive 2008/98/EC on waste (Waste Framework Directive)

[Regulation 178/2002/EC on food \(General Food Law\)](#)

Fokus na sprječavanje otpada u cijelom lancu opskrbe

Obaveze i prava za dionike sustava

Reguliranje prakse prikupljanja

Za više primjera dobrih praksi, posjetite: [Zero Waste Europe website](#) ili [European Environmental Bureau's brief on the economic incentives to reduce waste](#).

Zero Waste Europe, Studeni 2021

Autor:

Pierre Condamine - Zero Waste Europe (pierre@zerowasteurope.eu)

Urednik:

Ana Oliveira - Zero Waste Europe

Zero Waste Europe je europska mreža zajednica, lokalnih lidera, stručnjaka te aktivista za promjene, koji rade na eliminaciji otpada. Zalažemo se za održive sustave i redizajn našeg odnosa prema resursima, kako bi se ubrzao pravedniji prijelaz na društvo bez otpada, za dobrobit ljudi i planeta.

Zero Waste Europe se zahvaljuje na financijskoj pomoći Europske unije. Isključiva odgovornost za sadržaj ovog materijala je na Zero Waste Europe. Materijal ne odražava nužno stavove donatora. Donator se ne može smatrati odgovornim za bilo kakvu upotrebu koja se temelji na informacijama sadržanim u materijalu.